

Βρυξέλλες, 20.3.2013
COM(2013) 165 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Προς μια βαθιά και ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση
Θέσπιση μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Προς μια βαθιά και ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση Θέσπιση μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ιστορικό

Το σχέδιο στρατηγικής της Επιτροπής για μια βαθιά και ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση, που εγκρίθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2012¹, περιέχει προτάσεις για βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα για την ενίσχυση της συνεργασίας και την ολοκλήρωση στον χρηματοπιστωτικό, δημοσιονομικό, οικονομικό και πολιτικό τομέα. Μεταξύ των προτάσεων που πρέπει να εφαρμοστούν βραχυπρόθεσμα ώστε να ολοκληρωθεί το πλαίσιο διακυβέρνησης όσον αφορά τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής εν γένει και το ενιαίο νόμισμα ειδικότερα, ήταν οι «συμβατικές ρυθμίσεις», σε συνδυασμό με έναν μηχανισμό αλληλεγγύης για τις εθνικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που αποσκοπούν στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης, η μη εφαρμογή των οποίων θα είχε δευτερογενείς επιπτώσεις στα άλλα κράτη μέλη, πλην όμως το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος είναι υποχρεωμένο να τις εφαρμόσει υπό συνθήκες ιδιαίτερης πίεσης. Στόχος είναι να βοηθηθούν τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες, οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ, να αναλάβουν νωρίτερα από ό,τι θα μπορούσαν μόνο με τις δικές τους δυνάμεις, τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις, με τη βοήθεια του μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας (ΜΣΑ), συνδυάζοντας τις συμβατικές ρυθμίσεις με ένα μηχανισμό χρηματοδοτικής στήριξης. Με βάση το σχέδιο στρατηγικής της Επιτροπής και την έκθεση των τεσσάρων Προέδρων για μια ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση², το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου 2012, συμφώνησε όσον αφορά τη θέσπιση ενός χάρτη πορείας για την ολοκλήρωση της ΟΝΕ. Έως το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου 2013, θα πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες στους ακόλουθους τομείς: τον συντονισμό των εθνικών μεταρρυθμίσεων, την κοινωνική διάσταση της ΟΝΕ περιλαμβανομένου του κοινωνικού διαλόγου, τη σκοπιμότητα και τις λεπτομέρειες των αμοιβαία συμφωνημένων συμβάσεων, καθώς και τον μηχανισμό αλληλεγγύης³. Στην έκθεση των τεσσάρων Προέδρων του Δεκεμβρίου, εξετάζονται επίσης χωριστά τα θέματα των συμβατικών ρυθμίσεων και του μηχανισμού χρηματοδότησης αλληλεγγύης.

Η πρόταση της Επιτροπής

Το μέσο σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας, όπως προτάθηκε από την Επιτροπή, αποτελεί συγκερασμό της ιδέας των αμοιβαία συμφωνημένων συμβάσεων και εκείνης του μηχανισμού αλληλεγγύης. Η αλληλεπίδραση μεταξύ των δύο πυλώνων θα παρέχει αλληλεγγύη με τη μορφή χρηματοδοτικής βοήθειας για τη στήριξη της αυξημένης οικονομικής ευθύνης και της δημοσιονομικής πειθαρχίας που θα προβλέπονται ρητά και με όρους μέσω «συμβατικών

¹ http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/news/archives/2012/11/pdf/blueprint_en.pdf

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/134069.pdf

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/134353.pdf, par 12.

ρυθμίσεων». Ειδικότερα, το μέσο σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας θα βασίζεται σε δύο πυλώνες:

- Στις συμβατικές ρυθμίσεις που θα καθορίζουν τα βασικά μέτρα που αναλαμβάνει να θεσπίσει ένα κράτος μέλος, με τα συμφωνημένα χρονοδιαγράμματα. Τα μέτρα αυτά θα αποβλέπουν στην εφαρμογή των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που συμφωνούνται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ιδίως εκείνων που απορρέουν από τη διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών.
- Στη χρηματοδοτική στήριξη για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο των συμβατικών ρυθμίσεων.

Στην παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζονται διάφορες εναλλακτικές επιλογές και ερωτήσεις με στόχο ληφθούν οι απόψεις των ενδιαφερομένων μερών σχετικά με ποιο θα πρέπει να είναι το πεδίο εφαρμογής του μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας, ποια κράτη μέλη θα πρέπει να είναι επιλέξιμα, με ποιο τρόπο θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί και πώς θα πρέπει να ενταχθεί στο γενικό σύστημα οικονομικής διακυβέρνησης της ζώνης του ευρώ και της ΕΕ. Στόχος της ανακοίνωσης είναι να δοθούν απαντήσεις στα ερωτήματα αυτά στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξάγεται επί του παρόντος μεταξύ των βασικών συνομιλητών όσον αφορά τα επόμενα βήματα για την ολοκλήρωση της ΟΝΕ, και συγκεκριμένα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των κρατών μελών και των εθνικών κοινοβουλίων.

2. ΜΕΣΟ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ: ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

2.1. Το σκεπτικό για τη θέσπιση του μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας

Λόγω της αλληλεξάρτησης των κρατών μελών που συμμετέχουν στο ενιαίο νόμισμα, η άσκηση υγιών δημοσιονομικών και οικονομικών πολιτικών από ένα κράτος μέλος είναι ζήτημα που επηρεάζει τα ζωτικά συμφέροντα όλων των άλλων κρατών μελών. Η κρίση έδειξε ότι η μη υιοθέτηση των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων ή η θέσπιση ημίμετρων σε ένα κράτος μέλος μπορεί να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα άλλα. Στο πλαίσιο της νέας οικονομικής διακυβέρνησης της ζώνης του ευρώ και της ΕΕ, επιβάλλεται να εξασφαλιστεί ότι θα αναληφθούν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για την εξάλειψη βασικών αδυναμιών σε ορισμένες οικονομίες, και μάλιστα ότι οι μεταρρυθμίσεις αυτές θα αναληφθούν νωρίτερα από ό,τι συνέβη πρόσφατα. Η Επιτροπή θεωρεί ότι πρόκειται για ένα μέσο που έχει σχεδιαστεί για να ανταποκριθεί στις ειδικές ανάγκες που προκύπτουν από τη συμμετοχή στη ζώνη του ευρώ. Η συμμετοχή σε μια ζώνη ενιαίου νομίσματος επιβάλλει έγκαιρες και στοχευμένες μεταρρυθμίσεις. Ως εκ τούτου, απαιτείται ένα συμπληρωματικό μέσο που θα προωθεί και θα στηρίζει μεταρρυθμίσεις που μπορούν να έχουν επίσης θετικό αντίκτυπο και σε άλλα κράτη όταν κάποια από αυτά αντιμετωπίζουν δυσχέρειες.

Η φιλόδοξη εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων από τα κράτη μέλη με συντονισμένο τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση της ζώνης ευρώ, μπορεί έχει καλύτερα αποτελέσματα για καθένα από αυτά, συμβάλλοντας στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής. Υψηλά επίπεδα ικανότητας προσαρμογής και ανταγωνιστικότητας θα προστατεύσουν καλύτερα όλα τα κράτη μέλη από τις επιπτώσεις μιας επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας, συμβάλλοντας στην αποφυγή επιζήμιων μακροοικονομικών ανισορροπιών με το οικονομικό και κοινωνικό κόστος που τις συνοδεύει.

Το σημερινό οικονομικό πλαίσιο εποπτείας της ΕΕ παρέχει ήδη κίνητρα για την ανάληψη μεταρρυθμίσεων, για παράδειγμα μέσω του καθορισμού κοινών στόχων που θα πρέπει να επιτύχει κάθε κράτος μέλος, της τακτικής καθοδήγησης και εποπτείας σε επίπεδο πολιτικών, της άσκησης πίεσης από ομότιμους και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών για τη δημιουργία περιβάλλοντος που ευνοεί την προώθηση της σύγκλισης και της ανταγωνιστικότητας, καθώς και μέσω πιο άμεσων μέτρων όπως είναι οι κυρώσεις και η τήρηση όρων μακροοικονομικής πολιτικής.

Στο σχέδιο στρατηγικής της, η Επιτροπή έχει εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι το υπάρχον πλαίσιο θα πρέπει να επεκταθεί και να συμπεριλάβει τη χρήση ενός ειδικού μέσου που θα βοηθά τα κράτη μέλη που αναλαμβάνουν ορισμένες καίριες μεταρρυθμίσεις με την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής για συνοδευτικά μέτρα με στόχο την υπέρβαση των πιθανών κοινωνικών και πολιτικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν κατά την υλοποίηση αυτών των μεταρρυθμίσεων. Ενώ οι μεταρρυθμίσεις αυτές είναι κατά πρώτο και κύριο λόγο προς το συμφέρον του κράτους μέλους που τις αναλαμβάνει, είναι επίσης προς το συμφέρον της ευρύτερης ζώνης του ευρώ και της ΕΕ: τα κράτη μέλη που βελτιώνουν την κατάστασή τους συμβάλλουν θετικά στην ευημερία των εταίρων τους, ενώ η καθυστέρηση των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων λόγω των βραχυπρόθεσμων αρνητικών επιπτώσεων σε εθνικό επίπεδο μπορεί να έχει αρνητικές δευτερογενείς συνέπειες για τους άλλους εταίρους. Η παροχή χρηματοδοτικής στήριξης για την υλοποίηση ορισμένων συγκεκριμένων μεταρρυθμίσεων θα είναι ιδιαίτερα σημαντική όταν διαπιστώνεται ότι οι ανισορροπίες δεν εξαλείφονται παρά την πλήρη συμμόρφωση του κράτους μέλους με τις προηγούμενες ειδικές ανά χώρα συστάσεις προς αυτό.

Ο σχεδιασμός του μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας θα πρέπει να περιλαμβάνει διασφαλίσεις ώστε να αποτρέπεται ο ηθικός κίνδυνος που συνδέεται με την αντίληψη «επιβράβευσης» μιας καθυστέρησης των μεταρρυθμίσεων, με αποτέλεσμα την αναβολή των μεταρρυθμίσεων μέχρις ότου γίνουν επιλέξιμες για χρηματοδοτική στήριξη, καθώς και ο κίνδυνος απωλειών αποτελεσματικότητας που παρατηρούνται με την παροχή κινήτρων για μεταρρυθμίσεις που θα μπορούσαν να είχαν υλοποιηθεί ακόμη και χωρίς την παροχή του εν λόγω κινήτρου. Αυτό το νέο μέσο χρηματοδοτικής στήριξης θα πρέπει να παρεμβαίνει μόνο για τη στήριξη σημαντικών μεταρρυθμίσεων με δηνητικές επιπτώσεις σε άλλα κράτη μέλη και στη ζώνη του ευρώ και την ΕΕ στο σύνολό της. Κατ' αυτόν τον τρόπο, θα συμβάλει στην υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που είτε να δεν θα είχαν πραγματοποιηθεί υπό κανονικές συνθήκες, είτε δεν ήταν δυνατόν να πραγματοποιηθούν σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο λόγω του κόστους τους στο κράτος μέλος που θα τις αναλάμβανε ή θα είχαν πραγματοποιηθεί αργότερα με μεγαλύτερο κόστος για το κράτος μέλος και την ευρύτερη ζώνη του ευρώ και την ΕΕ.

2.2. Οι συμβατικές ρυθμίσεις

Πεδίο εφαρμογής: επιλογές σχετικά με τη συμμετοχή των κρατών μελών

Όπως προβλέπεται από την Επιτροπή, οι «συμβατικές ρυθμίσεις» στο πλαίσιο του μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας θα στηρίζονται στο υφιστάμενο πλαίσιο εποπτείας της ΕΕ. Θα συνδέουν τις κατευθύνσεις πολιτικής που διατυπώνονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου με την εθνική διαδικασία εφαρμογής των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Ένα βασικό ζήτημα είναι για ποια κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπιστεί το μέσο σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας. Υπάρχουν διάφορες πιθανές επιλογές:

- Όλα τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ (εκτός από αυτά που υπόκεινται σε πρόγραμμα μακροοικονομικής προσαρμογής⁴).
- Θα πρέπει επίσης να βρεθούν τρόποι ώστε να επιτραπεί στα κράτη μέλη που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ να κάνουν χρήση συμβατικών ρυθμίσεων, ιδίως όσον αφορά τα κράτη μέλη που προετοιμάζονται να υιοθετήσουν το ευρώ, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το στάδιο της προετοιμασίας τους.

Ένα άλλο βασικό θέμα που πρέπει να εξεταστεί αφορά τη χρονική στιγμή ενεργοποίησης του μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας. Υπάρχουν διάφορες πιθανές επιλογές:

- Η χρήση του μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας θα είναι δυνατή για όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη.
- Το μέσο σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας θα μπορεί να χρησιμοποιείται όταν ένα συμμετέχον κράτος μέλος έχει υπαχθεί σε διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών. Θα πρέπει η συμμετοχή είναι προαιρετική ή υποχρεωτική;
- Η χρήση του μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας θα ενεργοποιείται με πρόσκληση που απευθύνει η Επιτροπή σε ένα συμμετέχον κράτος μέλος.

Ποιές μεταρρυθμίσεις πρέπει να καλύπτονται;

Ανάλογα με την κάλυψη που επιλέγεται, υπάρχουν διάφορες επιλογές για την εφαρμογή αυτού του νέου μέσου. Ενδεικτικά:

- Σε περίπτωση εθελοντικής συμμετοχής, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να παρουσιάσουν σχέδιο για μια σειρά συγκεκριμένων μεταρρυθμίσεων με σαφές χρονοδιάγραμμα, βάσει των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων⁵. Αυτό θα αποτελέσει τον πυρήνα της συμβατικής ρύθμισης.
- Εάν το νέο μέσο ισχύει για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ στο πλαίσιο του προληπτικού σκέλους της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών, τότε οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να συμπεριλάβουν τις συστάσεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών, και ιδίως μέτρα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, την προαγωγή της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών εργασίας, προϊόντων και υπηρεσιών και, συνεπώς, της ικανότητας προσαρμογής της οικονομίας.
- Για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ που έχουν υπαχθεί σε διαδικασία υπερβολικών ανισορροπιών, για να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη των μέσων επιτήρησης, το (υποχρεωτικό) σχέδιο διορθωτικών μέτρων θα αντικαταστήσει τις συμβατικές ρυθμίσεις. Στην περίπτωση αυτή, το ΜΣΑ θα επιταχύνει τη διόρθωση των ανισορροπιών. Η διαδικασία για τον καθορισμό του σχεδίου διορθωτικών μέτρων, καθώς και το επακόλουθο σύστημα παρακολούθησης της εφαρμογής, θα είναι η διαδικασία που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών.

⁴ Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενίσχυση της οικονομικής και δημοσιονομικής εποπτείας των κρατών μελών που αντιμετωπίζουν ή υπάρχει κίνδυνος να αντιμετωπίσουν σοβαρές δυσκολίες όσον αφορά τη δημοσιονομική τους σταθερότητα στη ζώνη του ευρώ -

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0819:FIN:EN:PDF>

⁵ Που έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Ερωτήσεις στο πλαίσιο της διαβούλευσης:

- Σε ποια κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζεται το μέσο σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας;
- Σε ποιο στάδιο θα πρέπει να ενεργοποιείται το μέσο σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας;
- Τι είδους μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να είναι επιλέξιμες για στήριξη στο πλαίσιο του μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας; Θα πρέπει να υπάρχει κάποιο όριο όσον αφορά το μέγεθος ή τη σημασία των μεταρρυθμίσεων που πρέπει να στηρίζονται; Συμφωνείτε με τις κατηγορίες που περιγράφεται ανωτέρω; Αν ναι, γιατί; Αν όχι, γιατί;
- Θα υπήρχαν κατά τη γνώμη σας άλλοι τρόποι για τον προσδιορισμό των μεταρρυθμίσεων που πρέπει να καλυφθούν ανάλογα με την κατάσταση των διαφόρων κρατών μελών που θα υπάρχουν στον το νέο μέσο;

Διαδικασία

Σύμφωνα με τα υφιστάμενα συστήματα ελέγχου και παρακολούθησης, τα σχέδια μεταρρυθμίσεων των κρατών μελών θα αξιολογούνται από την Επιτροπή. Η αξιολόγηση θα επικεντρώνεται κυρίως στην καταλληλότητα των προτεινόμενων μέτρων, την πρόσθετη προσπάθεια μεταρρύθμισης και τον βαθμό στον οποίο τα μέτρα αυτά αντιμετωπίζουν τις οικονομικές αδυναμίες οι οποίες επισημαίνονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Θα εξετάζονται επίσης τα πιθανά δευτερογενή αποτελέσματα σε άλλα κράτη μέλη, καθώς και η σκοπιμότητα της εφαρμογής, βάσει και των προτεινόμενων χρονοδιαγραμμάτων. Η αξιολόγηση των αναμενόμενων επιπτώσεων θα πρέπει να περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, τον αντίκτυπο στη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών και τις κοινωνικές επιπτώσεις.

Με βάση την αξιολόγησή της, η Επιτροπή θα διαπραγματεύεται τις λεπτομέρειες του προτεινόμενου σχεδίου με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος πριν υποβάλει επίσημη πρόταση στο Συμβούλιο για την έγκριση της συμβατικής ρύθμισης. Οι μεταρρυθμίσεις που θα αποτελέσουν αντικείμενο στήριξης μπορούν να ποικίλλουν ανάλογα με την ειδική κατάσταση του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους – για ορισμένα θα μπορούσαν να είναι σύντομης διάρκειας – ενώ για άλλα ενδέχεται να χρειαστούν πολλά χρόνια για την πλήρη υλοποίησή τους.

Το Συμβούλιο θα εγκρίνει (ενδεχομένως με τροποποιήσεις) τις ειδικές δράσεις που προτείνονται, από κοινού με το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους. Σε περίπτωση που το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και η Επιτροπή δεν καταλήξουν σε συμφωνία, ή σε περίπτωση που το Συμβούλιο διαφωνεί με τη ρύθμιση, δεν συνάπτεται συμβατική ρύθμιση και, κατά συνέπεια, δεν παρέχεται χρηματοδοτική στήριξη.

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί την εφαρμογή της ρύθμισης σε ετήσια βάση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και τα κράτη μέλη θα υποβάλλουν εκθέσεις για την πρόοδο των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων. Η Επιτροπή θα αξιολογεί την πρόοδο όσον αφορά την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και την καταλληλότητα των συμφωνηθέντων σχεδίων μεταρρυθμίσεων σε σχέση με την εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το κράτος μέλος. Όπου απαιτείται, τόσο η Επιτροπή όσο και τα κράτη μέλη θα μπορούν να προτείνουν αλλαγές στη συμβατική ρύθμιση, πράγμα που θα οδηγεί σε νέα διαδικασία διαπραγματεύσεων.

Δεδομένου ότι τα μέτρα που προβλέπονται στις συμβατικές ρυθμίσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν σχέδια για σημαντικές οικονομικές μεταρρυθμίσεις κατά την έννοια της

προβλεπόμενης διαδικασίας εκ των προτέρων συντονισμού, οι δύο μηχανισμοί θα πρέπει να συνδέονται στενά. Γι' αυτόν τον λόγο, η Επιτροπή δρομολογεί ταυτόχρονα την έναρξη διαβούλευσης για τον εκ των προτέρων συντονισμό των σχεδίων για μείζονες μεταρρυθμίσεις στην οικονομική πολιτική.

Ερωτήσεις στο πλαίσιο της διαβούλευσης:

- Συμφωνείτε ότι οι προτεινόμενες συμβατικές ρυθμίσεις θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ της Επιτροπής και του ενδιαφερομένου κράτους μέλους;
- Συμφωνείτε ότι οι συμβατικές ρυθμίσεις πρέπει να αποφασιστούν από το Συμβούλιο;
- Συμφωνείτε ότι τόσο η Επιτροπή όσο και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να προτείνουν αλλαγές στις συμφωνηθείσες συμβατικές ρυθμίσεις; Σε ποιες περιπτώσεις;
- Συμφωνείτε ότι πρέπει να προβλεφθεί ετήσια υποβολή εκθέσεων για τις συμβατικές ρυθμίσεις μέσω του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου;

2.3. Δημοκρατική νομιμότητα και λογοδοσία

Ένας από τους κύριους στόχους θέσπισης του μέσου σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας είναι να υποστηριχθούν τα κράτη μέλη κατά την ενίοτε δύσκολη διαδικασία εφαρμογής των σημαντικών μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν εντοπιστεί στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Η μεγαλύτερη συμμετοχή της ΕΕ στη διαδικασία μεταρρυθμίσεων θα απαιτούσε την έγκαιρη και ενεργό συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων και άλλων ενδιαφερομένων μερών σε εθνικό επίπεδο.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη δέσμευσή τους σε εθνικό επίπεδο για την εφαρμογή των συμβατικών ρυθμίσεων με τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλευτικών συνελεύσεων, κατά προτίμηση πριν από την υποβολή των σχεδίων τους για μια δέσμη συγκεκριμένων μεταρρυθμίσεων. Σε όλες τις περιπτώσεις, τα εθνικά κοινοβούλια θα πρέπει να ερωτηθούν πριν από την έγκριση των συμβατικών ρυθμίσεων από το Συμβούλιο. Όπου κρίνεται σκόπιμο, και ανάλογα με την ειδική φύση των προβλεπόμενων μεταρρυθμίσεων, θα πρέπει επίσης να συμμετέχουν και άλλοι εθνικοί φορείς, όπως είναι οι κοινωνικοί εταίροι. Όταν αυτό ενδείκνυται, εκπρόσωποι της Επιτροπής θα μπορούν να συμμετέχουν σε διάλογο με τα εθνικά κοινοβούλια σχετικά με την εφαρμογή του μέσου.

Για τη διασφάλιση της δημοκρατικής νομιμότητας και της λογοδοσίας σε επίπεδο ΕΕ, απαιτείται η πλήρης συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Δεδομένης της σημασίας των μέτρων μεταρρύθμισης που αναμένεται να καλυφθούν από το μέσο σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας για την εύρυθμη λειτουργία της ΟΝΕ ως σύνολο, οι εκπρόσωποι της Επιτροπής θα μπορούν να συμμετέχουν στον διάλογο με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εφόσον απαιτείται. Θα μπορούσαν να προβλεφθούν ρυθμίσεις για διάλογο με εκπροσώπους του Συμβουλίου και των κρατών μελών.

Ερωτήσεις στο πλαίσιο της διαβούλευσης:

- Με ποιο τρόπο θα πρέπει να συμμετέχουν τα εθνικά κοινοβούλια στη λήψη αποφάσεων για τις συμβατικές ρυθμίσεις;
- Με ποιο τρόπο θα πρέπει να ζητείται η γνώμη άλλων ενδιαφερομένων σε εθνικό επίπεδο; Ποιων; Σε ποιο στάδιο της διαδικασίας;

- Πώς θα πρέπει να συμμετέχουν οι εκπρόσωποι της Επιτροπής στον διάλογο με τα εθνικά κοινοβούλια σχετικά με τις συμβατικές ρυθμίσεις;
- Πώς θα πρέπει να συμμετέχουν οι εκπρόσωποι του Συμβουλίου και των οικείων κρατών μελών στον διάλογο με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσον αφορά τις συμβατικές ρυθμίσεις; Σε ποιο στάδιο της διαδικασίας;

3. ΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Στο σχέδιο στρατηγικής της για μια βαθιά και ουσιαστική Οικονομική και Νομισματική Ένωση, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα απαιτηθεί χρηματοδοτική στήριξη για να υποστηριχθεί η εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Μια επιλογή είναι να συνεισφέρουν όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη σε έναν μηχανισμό χρηματοδοτικής στήριξης. Η Επιτροπή εξετάζει διάφορες εναλλακτικές επιλογές, όσον αφορά και την υποχρέωση συνεισφοράς στον νέο μηχανισμό: θα μπορούσε να απαιτηθεί σε όλα τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, να είναι υποχρεωτική για όλα τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, ανεξαρτήτως του εάν αυτά ζητούν να κάνουν χρήση του μηχανισμού ή όχι, κλπ. . Ανεξάρτητα από την λύση που θα επιλεγεί, ο μηχανισμός θα μπορούσε είτε να βασίζεται σε ειδικές συνεισφορές για τον σκοπό αυτό, για παράδειγμα με βάση μια κλείδα ΑΕΕ, είτε σε έσοδα από νέους ειδικούς χρηματοδοτικούς πόρους που θα αφορούν αποκλειστικά τον μηχανισμό αυτό . Η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο ο μηχανισμός αυτός να συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό της ΕΕ ως εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό. Αυτό σημαίνει ότι δεν θα υπάγονται στα ανώτατα όρια που έχουν καθοριστεί στον κανονισμό για το ΠΔΠ. Ο μηχανισμός αυτός θα πρέπει να οριστεί σε μια νέα νομική πράξη, η οποία θα καθορίζει τους δυνητικούς δικαιούχους (για παράδειγμα, θα μπορούσαν να κάνουν χρήση μόνο τα συνεισφέροντα κράτη μέλη) και θα εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπανών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέγεθος του μηχανισμού θα πρέπει να είναι στην αρχή περιορισμένο. Θα μπορούσε να αυξηθεί με την πάροδο του χρόνου και την πείρα που θα αποκτάται εάν αποδειχθεί αποτελεσματικό και αποδοτικό ως προς το κόστος μέσω για την προώθηση μεταρρυθμίσεων. Από τη στιγμή που ο μηχανισμός αυτός θεσμοθετηθεί, θα πρέπει να καθοριστούν οι λεπτομέρειες της λειτουργίας του. Μεταξύ των εναλλακτικών λύσεων που εξετάζονται από την Επιτροπή είναι η καταβολή ενός κατ' αποκοπή ποσού που θα χορηγείται ανά συμβατική ρύθμιση, π.χ. μέσω δημοσιονομικής στήριξης. Ο ορισμός και η χρήση των σχετικών ποσών και η εκταμίευση θα διέπονται από αυστηρούς όρους που καθορίζονται στη συμβατική ρύθμιση. Οι όροι θα συνδέονται με την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που συμφωνήθηκαν, αλλά όχι με την επίτευξη ενός συγκεκριμένου οικονομικού αποτελέσματος μέσω των μεταρρυθμίσεων αυτών. Η χρηματοδοτική στήριξη θα ενισχύσει επίσης την κοινωνική διάσταση της ΟΝΕ. Για παράδειγμα, η χρηματοδότηση των κρατών μελών θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων επαγγελματικής κατάρτισης ή την αύξηση της αποτελεσματικότητας των ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας, αλλά δεν θα μπορούσε να συνδέεται άμεσα με την εξεύρεση απασχόλησης για ένα ορισμένο αριθμό ατόμων.

Ο νέος χρηματοδοτικός μηχανισμός θα πρέπει να έχει συνέπεια, συνοχή και να είναι συμπληρωματικός ως προς τους υφιστάμενους μηχανισμούς, όπως τα διαρθρωτικά ταμεία, και ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Η προστιθέμενη αξία αυτού του χρηματοδοτικού μηχανισμού για τη στήριξη τέτοιου είδους μέτρων είναι να παρέχει στοχοθετημένη, περιορισμένη χρονικά και ταχεία στήριξη. Τα χαρακτηριστικά αυτά έχουν καίρια σημασία στο πλαίσιο των όρων μακροοικονομικής πολιτικής που προβλέπονται βάσει των διαρθρωτικών ταμείων για την περίοδο 2014-2020.

Για τη μεγιστοποίηση του δυναμικού αντίκτυπου της στήριξης, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο να προτείνει την δέσμευση της χρηματοδοτικής στήριξης στην αρχή, κατά τη χρονική στιγμή έγκρισης της συμβατικής ρύθμισης και την καταβολή της σε περιοδικές δόσεις ή ανάλογα με το συμφωνηθέν χρονοδιάγραμμα των μεταρρυθμίσεων. Η χρηματοδοτική στήριξη θα εξαρτάται από την πλήρη και έγκαιρη υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων που καθορίζονται στη ρύθμιση. Η Επιτροπή θα μπορούσε να εκδίδει προειδοποιήσεις σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος δεν τηρεί τους όρους της σύμβασης, με τις οποίες θα ζητείται η διόρθωση της απόκλισης, περιλαμβανομένου νέου χρονοδιαγράμματος. Όταν αυτό δεν συμβαίνει, η χρηματοδοτική στήριξη θα παρακρατείται. Περιπτώσεις μη συμμόρφωσης θα αναφέρονται στην ετήσια αξιολόγηση της Επιτροπής, και ανάλογα με τη σοβαρότητά τους θα μπορούσε να ακολουθήσει αναστολή των πληρωμών. Παρόμοιες ρυθμίσεις θα ισχύουν και όταν οι μεταρρυθμίσεις που υλοποιήθηκαν στο παρελθόν αναιρούνται ή όταν λαμβάνονται άλλα μέτρα που εξουδετερώνουν τα αποτελέσματα των μεταρρυθμίσεων που είχαν συμφωνηθεί.

Ερωτήσεις στο πλαίσιο της διαβούλευσης:

- Συμφωνείτε ότι το μέσο σύγκλισης και ανταγωνιστικότητας χρειάζεται ένα νέο χρηματοδοτικό μηχανισμό;
- Συμφωνείτε ότι θα πρέπει να ενταχθεί στον προϋπολογισμό της ΕΕ, αλλά να μην υπόκειται στα ανώτατα όρια του ΠΔΠ, όπως περιγράφεται ανωτέρω; Εάν όχι, τι θα προτεινάτε;
- Συμφωνείτε ότι ο χρηματοδοτικός μηχανισμός θα πρέπει να χρηματοδοτείται με άμεσες συνεισφορές από τα κράτη μέλη; Θα πρέπει όλα τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να είναι υποχρεωμένα να συνεισφέρουν;
- Συμφωνείτε ότι για τη χρηματοδότηση του μηχανισμού θα πρέπει να προσδιοριστεί κάποια μορφή ειδικών χρηματοδοτικών πόρων; Έχετε άλλες προτάσεις;
- Συμφωνείτε ότι θα μπορούν να προσφεύγουν στον μηχανισμό μόνο τα κράτη μέλη που συνεισφέρουν σε αυτόν;
- Συμφωνείτε ότι η μη ορθή εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που συμφωνήθηκαν να μπορεί να οδηγήσει σε αναστολή των πληρωμών;

4. ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

Στηριζόμενη σε περαιτέρω συζητήσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η Επιτροπή θα υποβάλει επίσημη νομοθετική πρόταση εντός του 2013.